

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-2253/1
11/09/2023. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Перспектива правне нормативе блокчејн технологије унутар Европске Уније и Републике Србије”, кандидата Толић Немање, број досјеа М019/21-ИТ студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 11/09/2023. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ			
ПРЕДСЕДНИК	11.09.2023.		
ОП. БРОЈ	БРОЈ	БРОЈ	БРОЈ
01	2253		

Одлуком декана Правног факултета у Нишу, бр.01-2194, од 01.09. 2023. године, образована је Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног мастер рада под називом „Перспектива правне нормативе блокчејн технологије унутар Европске уније и Републике Србије“, кандидата Толић Немање, студента мастер академских студија права, број досијеа M019/21-ИТ, саставу:

- 1) Проф. др Предраг Цветковић, редовни професор Правног факултета у Нишу, председник,
- 2) Проф. др Милена Јовановић Затила, редовни професор Правног факултета у Нишу, члан,
- 3) Проф. др Урош Здравковић, ванредни професор Правног факултета у Нишу, члан.

Након што је проучила завршни рад кандидата, Комисија за писање извештаја за оцену и јавну одбрану завршног мастер рада подноси Комисији за докторске и мастер студије следећи:

ИЗВЕШТАЈ

I Приказ садржине завршног мастер рада

Мастер рад кандидата Немање Толића „Перспектива правне нормативе блокчејн технологије унутар Европске уније и Републике Србије“, има 62 стране куцаног текста, прореда 1,5. Списак литературе садржи 20 библиографских јединице, од чега је 10 на енглеском језику и 10 на српском језику. Поред тога, наведено је и 69 извора друге истраживачке грађе (регулативе, студије, портали са анализама, законски текстови), коришћених приликом израде мастер рада. Цитирање је извршено у главном тексту рада, односно коришћен је први начин цитирања према Техничком упутству за израду мастер рада, које је доступно на сајту Правног факултета Универзитета у Нишу.

Структуру рада чини увод, три главе и закључак.

У уводном делу опредељују се основне карактеристике, сврха и значај предмета истраживања мастер рада. Полазећи од појма блокчејн технологије, њеног правног аспекта, те процеса и феномена који су на њој засновани (укључући и криптовалуте, токене и слично), рад доноси и каталог са дефиницијама појмова који су од значаја за потпуно разумевање значаја блокчејна данас и у блиској будућности (нпр. Криптовчаник, незаменљиви токени-е. Non-fungible tokens и слично). Кратка, али интензивна историја развоја блокчејна, те његово имплементирање и прихватање у различитим областима како науке, тако и привреде и свих социјалних сфера, служи као полазна тачка кандидата у анализама које следе.

Први део рада је методолошки темељ излагања која касније следе: једном дефинисаи појмови криптовалуте, ДЛТ технологије, паметних уговора, у наставку се користе као појмовни алати којима се кандидат служи за излагање сопствених концепција и представљање увида стечених током истраживања.

Други део рада блокчејн технологију сагледава као предмет регулаторног оквира. Специфичности блокчејн феномена условљавају адекватан правни одговор. Предмет

анализе је прави оквир Републике Србије: у раду се износи теза да Закон о дигиталној имовини регулише и економски аспект примене и функционисања блокчејна.

Трећи део рада фокусира се на конкретна правна решења и приступе примењене на регулисање блокчејна у праву ЕУ. Посебан акценат је на успешним примерима правног уређивања блокчејн технологије, као што је пример Малте: у раду се постулира да је реч о законодавству које је обезбедило баланс између заштите сопствених интереса и интереса својих грађана, са једне, и реалности која се огледа у све већој примени блокчејн технологије и паметних уговора, са друге стране. .

Као основни у раду је коришћен нормативно-правни метод који је послужио за анализу различитих одредби, како домаћих, тако и међународних правних извора. Поред основних у изради рада примењене су и посебне начине методе и поступци, као што су метода класификације, метода анализе и синтезе и SWOT анализа. У уводном делу рада се користи и историјски метод, у мери у којој је он оправдан с обзиром на релативно скорашњи настанак блокчејн технологије.

У закључку кандидат описује значај ове увек актуелне теме и износи релевантне констатације у вези са предметом истраживања рада. Прихватајући да је блокчејн ту да остане, као кључно питање његовог правног регулисања рад позиционира обезбеђење независности актера који учествују у процесима заснованим на блокчејн технологији, са једне, и право државе да као суверен има дефинисан и свом суверенитету пропорционалан степен улива и контроле у односу на блокчејн, са друге стране. Баланс се не може дефинисати „top down“ и кроз једнострано деловање: реч је о процесу са карактером „bottom up“, кроз који се тестирају услови, препреке и границе примене блокчејн технологије у условима конкретне државе, области примене (привреда, здравство, телекомуникације, финансије). Као метод описаног тестирања у раду се наводи примена концепта регулаторног игралишта (е. „sandbox“). Тиме се амортизује основна тешкоћа у обезбеђењу адекватног регулаторног оквира блокчејна: разлика у динамици развоја технологије на којој је заснован блокчејн и брзине реакције правног система на те промене.

Правни систем мора да обезбеди да регулаторни оквир буде флексибилан на начин да не „замрзава“ правни одговор на блокчејн на стање технологије у једном тренутку временског и технолошког континуума. Само кроз такву флексибилност ће се обезбедити да блокчејн са сопственом интензивном динамиком развоја не буде *contra legem* или, у бољем случају, правна празнина регулаторног оквира. Уз то, делегирање овлашћења одређеним агенцијама и телима која би примењивала (флексибилно дефинисана) правила регулаторног оквира допринело би синхронизацији процеса технолошког развоја блокчејна и регулаторног одговора на тај развој.

II Оцена мастер рада

Мастер рад „Перспектива правне нормативе блокчејн технологије унутар Европске уније и Републике Србије“, кандидата Немање Толића, резултат је истраживања теме која данас, а извесно и у будућности, провоцира правнике који теже разумевању функционисања правног система и правне норме у контексту дигитализације друштва, па и правног оквира на коме удруштво почива.

Комисија сматра да су уводом дефинисани циљеви рада у испуњени. Кандидат је са успехом користио класичне методе правног истраживања. Мастер рад је писан јасним језиком. Излагање је уједначено. Систематизација рада је чврста. Излагање се развија са уравнотежено динамиком уз постепено увођење појмова и јединица анализе у почетним деловима рада: ти се појмови и јединице као готови елементи користе у каснијим излагањима.

Литература коришћена у раду обухвата релевантне домаће изворе, као и изворе на страном језику. Избор грађе одражава карактер рада. Стога грађа укључује референце из области програмирања и информатике што одговара мултидисциплинарном карактеру предмета истраживања: описани карактер уважен је у раду и кроз избор одговарајуће литературе. Грађа на којој се темељи истраживање коришћена је рационално и у складу са начелом академске коректности. Напомене су адекватно позициониране и оправдане.

III Предлог за јавну одбрану

Имајући у виду све наведено, Комисија закључује да мастер рад „Перспектива правне нормативе блокчејн технологије унутар Европске уније и Републике Србије кандидата Немање Толића, представља резултат самосталног научног рада. Комисија сматра да су испуњени услови предвиђени чланом 36. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, те предлаже Комисији за докторске и мастер студије Правног факултета у Нишу да усвоји Извештај о оцени мастер рада и његовој подобности за јавну одбрану.

У Нишу, 08. 09. 2023. године

Чланови Комисије:

Проф. др Предраг Цветковић, редовни професор Правног факултета у Нишу, председник,

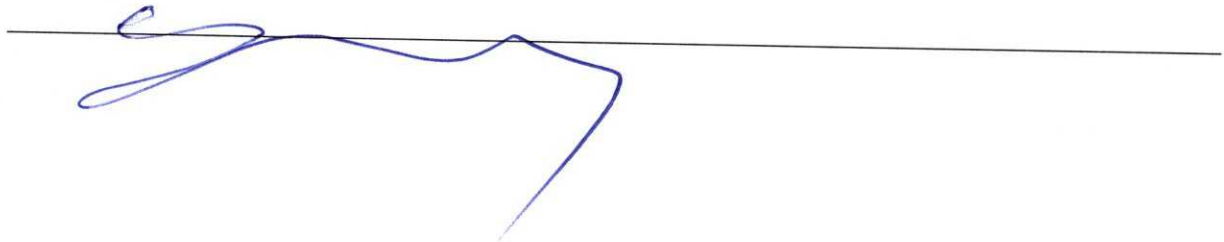

Проф. др Милена Јовановић Затила, редовни професор Правног факултета у Нишу, члан,

---

Проф. др Урош Здравковић, ванредни професор Правног факултета у Нишу, члан
